

HAUDAN MUISTOMERKKIOHJE

Kontiolahden ev.lut. seurakunnan hautausmaat

Kirkkoneuvosto hyväksynyt 15.11.2023 § 210

Hautaoikeuden haltija päättää haudalle tulevasta muistomerkestä. Muistomerkin tulee olla hautausmaan yleiskuvaan sopiva eikä se saa loukata vainajan muistoa tai hautausmaan arvokkuutta. Muistomerkin hyväksyy hautausmaan ylläpitäjä. (Hautustoimilaki 5 luku 14 §)

Jokaisella Kontiolahden seurakunnan hautausmaalla on omat erityispiirteensä, jotka tulee huomioida muistomerkin suunnitteluvaiheessa. Muistomerkin hankinta ei ole pakollinen. Seurakunta merkitsee uudet haudat väliaikaisella merkillä, jossa on vainajan nimi. Harkinta-aika muistomerkin hankinnassa voi olla eduksi.

Muistomerkestä on laadittava suunnitelma. Suunnitelma toimitetaan seurakunnasta saatavalla hautausmuistomerkkisuunnitelma –kaavakkeella. Suunnitelman voi toimittaa taloustoimistoon joko sähköpostilla tai paperisena. Suunnitelma on hyväksyttävä kirjallisesti hautausmaasta vastaavalla viranhaltijalla/työntekijällä ennen muistomerkin valmistamista.

Suunnitelma vaaditaan, kun kyseessä on:

- uusi muistomerkki
- vanhan muistomerkin uusiminen, kunnostaminen tai poistaminen
- lisäkivi (myös korokepala) vanhaan muistomerkkiin
- olemassa olevan tekstin poisto tai uudelleen asemointi
- muistomerkin muuttunut sijainti
- muutokset haudan reunarakenteisiin, kukkapesiin tai -altaisiin tai muihin muistomerkkeihin liittyviin rakenteisiin
- kun muistomerkkiin halutaan lisätä tekstiä jollain muulla tyyllillä kuin siinä aiemmin käytetyllä.

Hautausmaiden erityispiirteistä

Yksittäisen muistomerkin tulee sopia ko. hautausmaan luonteeseen ja ilmeeseen.

Kappelihautausmaa, Keskimäinen hautausmaa, Onttolan hautausmaa ja Selkien-Mönnin hautausmaa: hautakiven tulee olla etupinnaltaan hiottu ja takaa hiottu tai sahattu. Sivut voivat olla hiotut, sahatut tai lohkotut.

Vanhalla hautausmaalla hautakiven tulee olla etupinnaltaan hiottu ja takaa hiottu tai sahattu. Sivut voivat olla hiotut, sahatut tai lohkotut. Muistomerkin tulee olla Vanha hautausmaan luonteeseen sopiva, matkailukumallia ei hyväksytä.

Muistomerkin materiaali voi olla kiveä, puuta tai metallia.

Arkkuhaudan muistomerkin koko

Yhden hautapaikan levyisen haudan muistomerkki voi olla **enintään 70 cm leveä.**

Kahden tai useamman hautapaikan levyisen haudan muistomerkki ei saa ylittää kahta kolmasosaa hautausalan leveydestä. Haudan leveyden voi tarvittaessa tarkistaa taloustoimistosta.

Kivisen muistomerkin paksuus 15-20 cm.

Ristien ym. kevyempien muistomerkkien korkein korkeus saa olla 1,5 metriä.

Kivisillä ja metallisilla muistomerkeillä tulee olla perustus kivistä. Pohjakiven mittojen tulee olla vähintään: paksuus 15 cm, + 10 cm taulukiven leveyteen, ja + 10 cm taulukiven paksuuteen.

Uurnalehdon haudan muistomerkin koko

Kappelihautausmaan uurnalehdossa pohjakivi on yhtenäinen betonipalkki, johon taulukivi tulee tapittaa ruostumattomalla terästapilla. Haudalle voi asettaa kivistä tehdyn muistomerkin. Muistomerkin **leveys 40 cm (± 2 cm), korkeus 50 - 70 cm (±2 cm)**. Kivisen muistomerkin paksuus **15 cm**. Kivi on tapitettava, tapin täytyy olla taulukiven sisällä vähintään 8 cm.

Vanha hautausmaa, osasto 5 uurnalehdon hautamuistomerkki voi olla kiveä, puuta tai metallia, maks. leveys 40 cm.

Vanha hautausmaa, osasto 9 muistolehdon hautamuistomerkit ovat kevyempiä. Muistomerkki voi olla kivinen, enintään 20 cm leveä, 20 cm syvä, 70 cm korkea tolppa, johon voi suunnitella tekstiä jokaiselle sivulle. Kivi on aina tapitettava pohjakiveen. Muistomerkki voi olla myös puinen tai metallinen risti tai tolppa (korkeus maks. 1 m).

Muistomerkin tekstit

Muistomerkin sivuille ja taakse voi myös laittaa nimiä ja aikatietoja. Kirjainten kokoa ei ole määritelty. Jos metallikirjaimia tai metallisia koristeita käytetään, ne on kiinnitettävä tapeilla muistomerkkiin.

Kaikki mahdollisesti kyseiseen hautaan haudattavien vainajien tiedot tulee mitoittaa ja kuvata muistomerkkisuunnitelmassa, esimerkiksi etunimien ja sukunimien korkeudet ja paikat ja tekstirivien määrä tai piirtää laattojen paikat.

Mikäli muistomerkkiin ei mahdu uusia nimi- ja aikatietoja aiemmalla tyylillä, nimitilan lisääminen edellyttää aina erikseen yhteydenottoa hautausmaiden hoidosta vastaavaan viranhaltijaan/työntekijään. Asia tulee hyväksyttäväksi hautamuistomerkkisuunnitelmalla.

Jos muistomerkki tullaan kääntämään ja nimiä suunnitellaan myös takapuolelle, kannattaa taustapuolen hionta tai kiillotus harkita ja tilata tehtäväksi jo ennen ensimmäisen vainajan tietojen merkitsemistä, varsinkin silloin, jos kiveen tulee laattoja tai muita pronssikoristeita.

Muita erityisohjeita

Yli 60 cm korkeat kivet sekä leveyttänsä korkeammat kivet on aina tapitettava ruostumattomalla terästapilla pohjakiveen. Tappien on oltava ruostumatonta terästä ja halkaisijaltaan vähintään 10 mm. Pohjakiven tapitusreikää ei saa porata kiven läpi. Sopiva reiän syvyys on 5-8 cm, ja reiän halkaisija 2 mm tappia suurempi. Tapin pitää upota pohjaan ja tauluun yhtä paljon (5-8 cm). Ruostumattoman terästapin täytyy olla taulukiven sisällä vähintään 8 cm.

Muistomerkit voivat sisältää kristillistä symboliikkaa. Risti on hautausmaakulttuurin pääsymboli, sitä suositellaan kiviseen muistomerkkiin ilman koristeaihetta. Muistomerkki voi lisäksi sisältää taidetta sekä vainajan persoonaa kuvaavaa tekstiä ja muotokieltä. Ontonlan hautausmaan, tunnuksettomalla alueella muistomerkeissä ei saa olla aatteellisia tai uskonnollisia tunnuksia. Koristeet suositellaan sijoitettavaksi kokonaisuudessaan muistomerkin sivujen sisäpuolelle. Seurakunta ei vastaa irtokoristeista.

Määräysten vastaisesti asennettu tai paikoilleen asentamaton muistomerkki pitää kehotuksesta korjata tai poistaa tai se voidaan tehdä seurakunnan toimesta laiminlyöjän kustannuksella. Seurakunta voi määrätä haudalta poistettavaksi myös asiaankuulumattomat tai hautausmaan hoitoa vaikeuttavat aidat, kukkaistutusten reunukset ja haudan reunat. Seurakunta voi määrätä poistettavaksi myös laattoja ja ristejä ja muita koristeita.

Muistomerkin tuonti ja paikalleen asentaminen

Hautamuistomerkin asentaminen on sallittu vain sulan maan aikana. Muistomerkkejä saa tuoda hautausmaalle vain maanantaista torstaihin klo 8.00-15.00. Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava vähintään 3 päivää ennen hautausmaiden hoidosta vastaavan viranhaltijan/työntekijän kanssa. Hyväksytty suunnitelma on oltava mukana muistomerkkiä tuotaessa ja se on esitettävä hautausmaiden hoidosta vastaavalle viranhaltijalle/työntekijälle tarkastamista varten ennen muistomerkin paikoilleen asentamista.

Haudalle asetettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole.

Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Työn päätyttyä on hauda heti siistittävä. Viereisten hautojen vahingoittumista on vältettävä. Ajoneuvolla rikotut nurmikot, muut vahingot tai hautausmaahenkilökunnalle jääneet siistimistyöt, veloitetaan vaurion aiheuttajalta.

Haudan reunakivet

Kappelihautausmaalla ei haudalla saa olla reunoja. Vanha-, Keskimmäinen -, Onttolan - ja Selkien-Mönnin hautausmaalla olemassa olevat haudan reunakivet sallitaan. Uusia reunakiviä haudoille saa asentaa, muilla paitsi Kappelihautausmaalla, lupa anottava hautamuistomerkkisuunnitelmalla. Haudan reunan tulee olla valmistettu luonnonkivistä. Seurakunta ei vastaa hautojen reunoista, jotka ovat muuta materiaalia.

Kukkapesän reunakivet ja kukka-altaat

Kukkaistutusten reunustaminen kivillä sallitaan muilla paitsi Kappelihautausmaalla. Kaikilla hautausmailla saa käyttää muovisia ja puisia kukka-altaita. Kukka-allas (muovinen, puinen ym.) on upotettava maan pinnan tasoon.

Muistolehdon muistomerkin laatat

Vanha hautausmaan ja Kappelihautausmaan muistolehdoissa sijaitsee muistomerkki, johon voidaan asentaa muistolaatta. Omainen voi tilata laatan yrittäjältä, ohjeen saa Kirkkoherranvirastosta.

Silloin kun, omaiset ovat luopuneet haudasta, vainajaa voi edelleen muistaa lisäämällä vainajan muistolaatta yhteiseen muistolehdon muistomerkkiin.

Muistomerkkien ja haudan reunakivien asennus, oikaisu tai korjaus

Haudan muistomerkistä, kukka-altaista ja reunakivistä vastaa haudanhaltija. Hautamuistomerkin oikaisu tehdään hautauksen jälkeen enintään 2 kertaa kahden vuoden aikana seurakunnan toimesta. Muutoin haudan haltija vastaa oikaisusta, kunnossapidosta ja haudan siisteydestä.